

Etatsstyring 2024

Tilbakemelding til Høgskulen i Volda (HVO) på ambisjoner og måloppnåelse

Dato og versjon:

8. juli 2024 – Endelig tilbakemelding

1. Overordnet vurdering av resultater

HVO har høye faglige ambisjoner og søker å møte regionens behov, samtidig som høgskolen ønsker å være en nasjonal og internasjonal aktør. HVO har gode og fine lokaler med mange muligheter for både studenter og ansatte. HVO er profesjonsrettet og har i tillegg et særlig ansvar for å bevare og utvikle nynorsk språk og skriftkultur. Høgskolen tilbyr både desentralisert utdanning og etterutdanning. Videre har HVO jobbet godt med å redusere midlertidigheten ved høgskolen.

Styret uttrykker at de ser positivt på fremtidsutsiktene for Høgskulen i Volda. Likevel er det flere utviklingstrekk som gjør at Kunnskapsdepartementet er bekymret for utviklingen ved høgskolen. Bidragsinntektene fra Forskningsrådet og EUs rammeprogram er lave. Videre er publiseringsaktiviteten lav, til tross for en viss framgang, og den er langt under snittet i sektoren. Gjennomstrømningen på bachelor- og masternivå har falt, og tallene er bekymringsfullt lave særlig på masternivå. Fallet i antallet primærsøkere gjennom Samordna opptak til bl.a. lærerutdanningene er betydelig. Det har ikke kommet klart frem i verken årsrapport eller etatsstyringsmøtet hvilken strategi og hvilke tiltak styret planlegger for å forbedre måloppnåelsen fremover, og det er uklart hvilken faglige profil HVO ser for seg for framtiden.

Departementet er bekymret for at den negative utviklingen kan gå ut over kvaliteten på forskningen og utdanningen ved høgskolen. I tillegg er HVO for tiden i en krevende ledelsesituasjon som departementet oppfatter at tar oppmerksomhet bort fra det å drive høgskolen. Departementet forventer at styret følger denne situasjonen tett og sikrer forsvarlig drift. Departementet vil ta initiativ til videre dialog med høgskolen høsten 2024.

2. Måloppnåelse på utviklingsavtalen

Utviklingsavtalen som styringsverktøy

Fra 2023 ble det innført en ny målstruktur, der nasjonale styringsparametere er fjernet og utviklingsavtalen er implementert som et hovedstyringsverktøy i styringsdialogen.

Utviklingsavtalen skal utgjøre hoveddelen av rapportens del III, jf. [Struktur og forventninger til årsrapporten for statlige universiteter og høgskoler](#).

Departementet merker seg at HVO benytter utviklingsavtalen aktivt og at høgskolens handlingsplan og strategiplan er bygget opp rundt utviklingsavtalen. Departementet forventer

at HVO i større grad gjør en analyse av hvordan aktiviteter og resultater har innvirket på måloppnåelsen i årsrapporten for 2024.

Mål 1 – Eit godt og engasjerande læringsmiljø

HVO er opptatt av å utvikle varierte og studentaktive arbeidsmåter i alle utdanninger, samt å styrke studentmedvirkning bl.a. ved å involvere studentene mer i arbeidet med studiekvalitet. Det er positivt. Departementet registrerer samtidig at høgskolen opplever at det er vanskelig å få studenter til å stille som studentrepresentanter.

Gjennomføring på både master- og bachelorgrader er lav og er ytterligere redusert fra 2022 til 2023. HVO mener at en av årsakene til dette er at studentene er for optimistiske med hensyn til hva de kan rekke. HVO mener at de i større grad bør realitetsorientere studentene om hvor mye tid utdanningene faktisk tar, og gjøre det mer attraktivt å være på campus. HVO opplever i tillegg at en rekke studenter starter på heltidsstudier og underveis bytter til deltidsstudier. Dette er også en forklaring på de svake resultatene på gjennomføring av mastergrader. Styret har stor oppmerksomhet på balansen mellom aktivitet på campus og deltids-/fleksible løp.

Departementet forventer at HVO setter i gang nødvendige tiltak for å øke gjennomføringsgraden særlig på masternivå for snu den negative utviklingen. Departementet viser dessuten til dialog i etatsstyringsmøtet om ressursbruken på nettstudier med særlig lav gjennomstrømming og forventer at HVO vurderer nærmere ressursbruken på slike studietilbud. Videre bør det i årsrapporten for 2024 fremkomme hvordan deltids og nettbaserte studier påvirker både økonomi og statistikk for gjennomføring.

Mål 2 – Ein fagleg sterk høgskole

HVO er opptatt av å heve kompetansen til alle ansatte og det samlede fagmiljøet, og samtidig styrke høgskolen som et attraktivt og utviklende studiested preget av delingskultur og tilrettelegging for tverrfaglige samarbeid. HVO er videre opptatt av å styrke det internasjonale samarbeidet og å øke publiseringsgraden, samt å sørge for at ansatte får god tilgang på FoU-ressurser. Det er positivt at ph.d.-studiet «Utdanning, språk og kultur» nå er akkreditert, men departementet forventer en god plan for å sikre at ph.d.-kandidatene får utdanning i kontakt med sterke og anerkjente fagmiljøer.

All utdanning ved høyskoler i Norge skal gis i solide fagmiljøer. Departementet mener derfor det er viktig at HVO har en tydelig langsiktig plan for hvordan høgskolen skal utvikle fagmiljøene ved institusjonen.

HVO har utfordringer med å tiltrekke seg gode forskere og viste i møtet til at høgskolen som en konsekvens av dette satser på å bygge opp kompetanse fra bunnen og basere seg på II-stillinger fra andre institusjoner for å bygge forskningskompetanse. Det er viktig at høgskolen vurderer tiltak som kan bidra til rekruttering av forskere og hva som kan gjøres for å tiltrekke seg forskningskompetanse.

Departementet merker seg en liten oppgang i publisering, men det er en lang vei å gå før dette er godt nok til å betegne HVO som en faglig sterk høgskole. Det blir viktig for HVO med tilslag på midler fra både EU og Forskningsrådet framover for å bli bedre på forskning. Departementet forventer at HVO jobber målrettet, både alene og sammen med andre, for å oppnå bedre resultater på dette feltet.

Mål 3 – Ein kompetent region

HVO har som mål i inneværende utviklingsavtaleperiode å forsterke og utvide samarbeidet med regionale aktører for å styrke den samlede kompetansen i regionen. HVO er opptatt av å utvikle mer praksisnære utdanninger, samt å øke omfang og ambisjonsnivå på faglig utvikling og forskning.

Departementet påpeker at årsrapporten sier lite om samarbeid med næringslivet. HVO har i kraft av sin fagprofil et tett samarbeid med offentlig sektor i fylket, noe som er positivt, men viser til at det er ønskelig å kople næringslivet tettere på høgskolen, bl.a. gjennom etter- og videreutdanning. HVO pekte også på mulighetene som ligger i Norsk innovasjonssenter.

3. Andre saker

Departementet har etter en gjennomgang av årsrapport og statistikk valgt ut følgende saker:

HVOs framtidige ambisjoner og profil

Departementet viser til at det er stor konkurranse om studentene, og HVO konkurrerer med flere nærliggende høyere utdanningsinstitusjoner (bl.a. Høgskolen på Vestlandet, NTNU i Ålesund og Høgskolen i Molde). I konkurransen om studenter og vitenskapelig personell er det derfor viktig at HVO gjør gode strategiske vurderinger av ønsket innretning av studietilbudet og klarer å markere seg på det høgskolen er god på og dra nytte av den geografiske plasseringen.

Styret opplyste i møtet at de kan bli bedre på det tverrfaglige og at dette kan være et godt utgangspunkt for å styrke høyskolens profil.

HVO har historisk vært store på lærerutdanning og merker veldig godt den nasjonale trenden med lave søkertall. Søkertallene til Volda har gått mye ned relativt til de nasjonale søkertallene til lærerutdanningene. På medieutdanningen er det også en nedgang i antall søkere og mindre konkurranse om hver studieplass enn tidligere, men her fylles studiepllassene opp. HVO ønsker å tilby sykepleie- og vernepleierutdanning på deltid framover, og ønsker å unngå å konkurrere med sykepleierutdanningen i Ålesund gjennom å tilby deltidsutdanning.

Øvrige saker

Informasjonssikkerhet og personvern

Departementet forventer at anbefalingene om informasjonssikkerhet og personvern i brev til HVO fra Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse følges, og vil følge dette opp i etatsstyringen neste år. Vi legger merke til at HVO aktivt bruker Riksrevisjonens rapport om

informasjonssikkerhet i forskning innenfor kunnskapssektoren i arbeidet og forutsetter at dette videreføres.

Ny universitets- og høyskolelov

Stortinget har vedtatt ny universitets- og høyskolelov, som vil tre i kraft 1. august 2024. I den nye loven gjøres det flere viktige endringer. Departementet forventer at HVO setter seg inn i den nye loven og hvordan den skal forstås og at HVO tilpasser sin praksis og sitt regelverk til den nye loven. Vi forutsetter også at HVO setter seg inn i hvilke særlige utfordringer i universitets- og høyskolesektoren loven er ment å løse, og hvilke forventninger departementet og Stortinget har til endringer i praksis og bedre samordning mellom institusjonene. Vi viser til brev fra departementet datert 11. mars 2024 til universiteter og høyskoler om avklaringer og forventninger i forbindelse med ny lov.

4. Innmeldte saker

Doktorgradsutdanning - behovet for stipendiater

HVO er bekymret for at utfasing av midlene til rekrutteringsstillinger som kom ifm. RNB 2020 vil gjøre det vanskelig å ha nok stipendiatstillinger framover. Departementet understreker at det er stammere økonomiske tider og at institusjonene selv må prioritere midler til rekrutteringsstillinger. HVO bør utforske andre finansieringskilder og prioritere hva som er viktigst for høgskolen.

Studentrekruttering generelt, lærerutdanning spesielt

HVO understreket at de på lik linje med andre institusjoner som tilbyr lærerutdanning har synkende søkertall og ønsket KDs tilbakemelding på hva som er mulig å gjøre i fellesskap for å snu trenden. Departementet viste til at regjeringen har laget en [strategi for lærerrekruttering](#), men at det er for tidlig å si noe om hvilke tiltak som bør eller skal iverksettes. Departementet mener at HVO bør fortsette dialogen med andre institusjoner som tilbyr lærerutdanning og gjerne spille inn forslag til gode tiltak. HVO bør også se nærmere på hvilke virkemidler som kan benyttes for å rekruttere lærerstudenter.

Styret opplyste at det blir viktig å gjøre lærerutdanningen mer attraktiv og at det bør være flere veier inn til lærerutdanningen.

Gjennomføring på normert tid

HVO er bevisst den lave gjennomføringen på både master og bachelor og jobber aktivt for å bedre situasjonen. Se også punkt 1 over.

5. Deltakere etatsstyringsmøte

Odd Helge Mjøllem Tonheim, rektor og styreleder	Maria T. Storeng, ekspedisjonssjef
Ann Kristin Emblem, direktør	Charlotte Rustad, konst. avdelingsdirektør
Eirik Søvik, prorektor	Haakon Kobbenes, seniorrådgiver
Roar Tobro, styremedlem	Sidsel A. Arbo, utredningsleder
Kjersti Kleven, styremedlem	Sonja Tronsmo, seniorrådgiver
Silje Louise Dahl, styremedlem	Ingrid Skrede, rådgiver
Randi Bergem, styremedlem	Linda J. Elmrhari, seniorrådgiver
Nazamina Khan, styremedlem	